

Спецификација предмета за књигу предмета			
Студијски програм		Мастер академске студије права - Општи смер	
Изборно подручје (модул)			
Врста и ниво студија		Мастер академске студије II	
Назив предмета		Решавање спорова у међународном економском праву	
Наставник (за предавања)		Проф. др Предраг Цветковић	
Наставник/сарадник (за вежбе)		Доц. др Урош Здравковић	
Наставник/сарадник (за ДОН)			
Број ЕСПБ	7	Статус предмета (обавезни/изборни)	Изборни
Услов			
Циљ предмета	<p>Међународно економско право се може одредити као посебна грана права која уређује економске односе јавноправне природе између субјеката међународног права. У фокусу Међународног економског права су међународни економски односи између субјеката који имају моћ да креирају опште услове, односно да успостављају законодавне оквире за обављање економских активности разних приватноправних субјеката (пре свега, компанија) у иностранству. То су, у првом реду, државе, као традиционални носиоци политичког и економског суверенитета. Поред држава, у међународном праву постоје и други субјекти, који могу бити носиоци одређених сегмената економског суверенитета. Такав је случај са царинским и економским унијама, које настају на основу одговарајућих међудржавних споразума, где се већи број царинских или економских територија замењује јединственом територијом. Услед све већег степена глобализације и раста међународне трговине и инвестиција, националне привреде бивају све више међусобно повезане и интегрисане. Међузависност и интеракција националних привреда утичу на то да мере економске политике које субјекти Међународног економског права појединачно спроводе нужно делују и на привреде осталих субјеката. Услед те околности, субјектима Међународног економског права је у интересу да се међусобно договоре око правила која ће их обавезивати приликом креирања и спровођења мера економске политике. Они, са једне стране, препознају интерес да се међународна трговина робом и услугама постепено либерализује, путем укидања или смањења мера које имају ограничавајуће дејство на међународну трговину. У складу са тим циљем, субјекти Међународног економског права закључују одговарајуће трговинске споразуме који предвиђају међусобна права и обавезе у доношењу и спровођењу мера са трговинским дејством. Поред тога, са циљем међусобног привлачења страних улагања, ови субјекти закључују споразуме о третману и заштити страних инвестиција на својим територијама.</p> <p>На описани начин долази до настанка многобројних билатералних, регионалних и универзалних међународних трговинских споразума, као и споразума о третману и заштити страних инвестиција. Паралелно са тим процесом, креирају се и одговарајуће норме које омогућавају процедуралну заштиту интереса потписница који произлазе из материјалних одредби трговинских или инвестиционих споразума. Циљ овог предмета представља изучавање таквих процедуралних одредби, које егзистирају на универзалном плану, пре свега у оквиру система решавања спорова у Светској трговинској организацији и система процедуралне заштите права страних инвеститора у оквиру Међународног центра за решавање инвестиционих спорова (ICSID). Такође, циљ предмета је и изучавање механизма процедуралне заштите права и интереса који произлазе из одговарајућих билатералних и регионалних споразума о успостављању релевантних облика трговинско-економских интеграција. Оно што је заједничко овим системима процедуралне заштите је то да су актери спорова јавноправни ентитети, који иступају као носиоци суверенитета и да су предмет спора јавноправне мере које доносе ти ентитети. Притом није неопходно да обе стране у спору буду јавноправни ентитети, већ је довољно да такво својство има барем једна страна у спору.</p>		

Исход предмета	<p>СТИЦАЊЕ ЗНАЊА, ВЕШТИНЕ, СПОСОБНОСТИ И КОМПЕТЕНЦИЈЕ ЗА САМОСТАЛНУ АНАЛИЗУ МЕХАНИЗАМА ПРОЦЕСНОПРАВНЕ ЗАШТИТЕ У МЕЂУНАРОДНОМ ЕКОНОМСКОМ ПРАВУ; РАЗУМЕВАЊЕ ЗНАЧАЈА СИСТЕМА ЗА РЕШАВАЊЕ СПОРОВА УНУТАР МЕЂУНАРОДНИХ УНИВЕРЗАЛНИХ И РЕГИОНАЛНИХ ЕКОНОМСКИХ ОРГАНИЗАЦИЈА, У СВЕТЛУ ГЛОБАЛНИХ ИНТЕГРАТИВНИХ ПРОЦЕСА, УЗ КРИТИЧКО САГЛЕДАВАЊЕ ЊИХОВОГ ЗНАЧАЈА ЗА РЕПУБЛИКУ СРБИЈУ И ЊЕНО МЕСТО У САВРЕМЕНИМ ЕКОНОМСКИМ ОДНОСИМА; СТИЦАЊЕ СТАБИЛНЕ ОСНОВЕ ЗА РАЗВОЈ СПОСОБНОСТИ НЕПОСРЕДНОГ УЧЕШЋА У МЕЂУНАРОДНИМ ЕКОНОМСКИМ СПОРОВИМА.</p>			
Садржај предмета				
Теоријска настава	<p>У оквиру теоријске наставе проучавају се релевантни правни извори, доступна пракса тела која решавају спорове, као и одговарајућа литература која описује и критички сагледава системе решавања спорова у Међународном економском праву. Конкретно, предмет теоријског изучавања обухвата:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Изворе права Светске трговинске организације (СТО) који уређују процедуру заштите интереса очекивања њених чланица; - Практику тела која решавају спорове у оквиру СТО; - Доктрину која критички анализира систем за решавање спорова у оквиру СТО - Изворе права, праксу и доктрину у погледу система решавања спорова који функционишу у оквиру билатералних и регионалних трговинских интеграција; - Систем процедуралне заштите у оквиру Међународног центра за решавање инвестиционих спорова (ICSID); - Доступну праксу ICSID арбитража; - Доктрину која критички анализира систем решавања инвестиционих спорова у оквиру ICSID-а. 			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	<ul style="list-style-type: none"> - студије случајева - Симулације решавања спорова у Светској трговинској организацији - Симулације решавања инвестиционих спорова пред ICSID-ом. 			
Литература				
1	Урош Здравковић, <i>Решавање спорова у Светској трговинској организацији</i> , Ниш, 2019.			
2	Предраг Цветковић, <i>Међународно право страних инвестиција</i> , Задужбина Андрејевић, Београд 2007.			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
3	1		8	
Методе извођења наставе	<ul style="list-style-type: none"> - Предавања - Вежбе - Консултације - Студије случаја - Дискусије 			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		Поена
активност у току предавања	0-10	писмени испит		
практична настава	0-15	усмени испит		51
Колоквијуми	0-12	Посећеност предавања		0-4
Семинари	0-8			